

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сфері
ринків фінансових послуг**

*Про розгляд
проекту акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ» (далі – проект Закону), а також документи, що додаються до проекту Закону, подані Нацкомфінпослуг листом від 10.09.2018 № 6195/12-5.

Вказаний проект Закону неодноразово був предметом розгляду Державної регуляторної служби України.

За результатом розгляду повторно наданого на погодження проекту Закону встановлено, що запропоноване проектом акта регулювання, за своєю суттю, є аналогічним проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ», що був надісланий Нацкомфінпослуг листом від 10.07.2017 № 5309/16-5, та за результатом розгляду якого Нацкомфінпослуг було повідомлено про невідповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики.

Також повідомляємо, що до Державної регуляторної служби України надійшли пропозиції та зауваження до проекту Закону від Співки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, ТОВ «АВТО ПРОСТО», які, за позицією Державної регуляторної служби України, є слухними та підлягають розгляду.

З метою дотримання законних прав та інтересів зацікавлених суб'єктів та вимог статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», якою встановлено основні принципи державної регуляторної політики, одним з яких є прозорість та врахування громадської думки, Державною регуляторною службою України

Державна регуляторна служба України
ВИХ №10169/0/20-18 від 17.10.2018

було проведено узгоджувальну нараду за участі суб'єктів господарювання та представника Нацкомфінпослуг, з приводу обговорення проекту Закону, в частині:

змін до статті 4 проекту Закону, в частині виключення з переліку фінансових послуг такої послуги, як адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах;

редакції Прикінцевих положень.

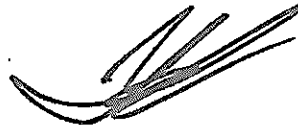
За результатами обговорення сторони не дійшли згоди. Представники ринку наполягали на обґрунтуванні підстав для виключення зазначеної фінансової послуги із Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», на якісному відображенні в аналізі регуляторного впливу ситуації, що склалася у даній сфері правового регулювання та встановленні оптимальних строків, необхідних для виведення даного сегменту бізнесу з-під дії державного регулювання.

За підсумками наради була досягнута домовленість щодо продовження роботи над редакцією проекту Закону за участі суб'єктів господарювання.

З урахуванням викладеного, повідомляємо, що Державна регуляторна служба України залишається на позиції, яка була висловлена у вищезазначеному листі, щодо невідповідності запропонованих проектом Закону змін принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Додатки: на 8 арк.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. ЛЯПІНА

ТОВ «АВТО ПРОСТО», код ЄДРПОУ 35509011, безстрокова Ліцензія від 15.09.2015 р., видана Нацкомфінпослуг
Україна, 03045, м. Київ, Столичне шосе, 90, 4-й поверх

12 вересня 2018 року
Вих. № 417

Голові Державної Регуляторної Служби України
Пані Ляпівій К. М.

Голові Національної комісії, що здійснює державне
регулювання
у сфері ринків фінансових послуг
Пану Пашку І.В.

Зауваження

До доопрацьованого проекту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ»

05.09.2018 р. на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг («Нацкомфінпослуг»), був оприлюднений доопрацьований проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ» («Проект Закону»). Порівняльної таблиці та Аналізу регуляторного впливу до Проекту Закону додано не було.

Вказаний проект Закону вносився на розгляд Нацкомфінпослуг 25.04.2017 р., 26.10.2017р., 19.04.2018 р., 07.08.2018 р.

ТОВ «АВТО ПРОСТО», яке є найбільшим адміністратором придбання товарів в групах, кожен раз подавало свої заперечення щодо вказаних Проектів, однак жодне із заперечень щодо недоцільності прийняття Проекту Закону в частині виключення адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах з переліку фінансових послуг враховано не було.

Нацкомфінпослуг при оприлюдненні 05.09.2018 р. проекту Закону не оприлюднило ані аналіз регуляторного впливу, ані порівняльну таблицю, ані протокол розбіжностей, в якому б зазначалося про отримання поданих ТОВ «АВТО ПРОСТО» зауважень, не зазначило про врахування або відхилення поданих зауважень, що свідчить про порушення розробником проекту Закону ст.9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», оскільки в період оприлюднення проекту Закону надійшли зауваження (пропозиції). Таким чином, Нацкомфінпослуг не проводилась робота з урегулювання розбіжностей та пропозицій, отриманих від учасників ринку.

При оприлюдненні 05.09.2018 р. Проекту Закону Нацкомфінпослуг не виконані вимоги Закону ст.21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» оскільки аналіз регуляторного впливу для доопрацьованого проекту не оприлюднений.

Повторно звертаємо увагу на те, що Аналіз регуляторного впливу, який оприлюднювався 18.05.2018 р. потребує доопрацювання з урахуванням зауважень ТОВ «АВТО ПРОСТО» та висновків Державної регуляторної служби від 10.08.2017 р. № 6724/0/20-17 та від 26.06.2018 р. №6224/0/20-18 про невідповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики.

На підставі статті 6 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» ТОВ «АВТО ПРОСТО» повторно подає свої зауваження до доопрацьованого Проекту Закону.

У Проекті Закону Нацкомфінпослуг пропонує такі зміни:

- I. виключення з переліку видів фінансових послуг, визначених статтею 4 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» («Закон про фінансові послуги»), послуги з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах;
- II. встановлення перехідних положень для адміністраторів придбання товарів в групах;
- III. викладення п.9 ч.1 ст.4 в новій редакції;
- IV. доповнення переліку фінансових послуг послугою в системі накопичувального пенсійного забезпечення.

Відповідно, Нацкомфінпослуг вважає, що Проект Закону начебто спрямований вирішити такі завдання:

- I. ситуацію, що склалася на ринку фінансових послуг, а саме: незадоволення споживачів послугами з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах.

Аналіз даного Проекту Закону свідчить про його невідповідність цілям та засадам нормативного регулювання ринку фінансових послуг і господарської діяльності, а також суперечність з Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами з огляду на таке.

1. Фактична заборона Нацкомфінпослуг фінансової послуги Проектом Закону є недоцільною і незаконною, оскільки суперечить принципу адекватності державного регулювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання, а поставлені завдання можуть бути вирішені в межах повноважень Нацкомфінпослуг

Відповідно до статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» *«адекватність - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потреби у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив».*

Метою Закону про фінансові послуги, серед іншого, є *«створення правових основ для захисту інтересів споживачів фінансових послуг»*, а тому *закріплення послуги адміністрування фінансових активів у Законі про фінансові послуги гарантує захист споживачів цієї послуги та державне регулювання діяльності фінансових компаній, які надають таку послугу*. При цьому можливі проблеми споживачів послуг адміністрування фінансових активів можуть бути вирішені самою Нацкомфінпослуг через надані їй повноваження.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 28 Закону про фінансові послуги Нацкомфінпослуг *«видає фінансовим установам відповідно до законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг відповідні дозволи, а також ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг та затверджує умови провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії чи дозволу, та порядок контролю за їх дотриманням».*

Постановою від 7 грудня 2016 року № 913 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)» Кабінет Міністрів України, виконуючи свої завдання, затвердив вимоги для отримання права на провадження господарської діяльності з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах (*«Ліцензійні умови»*). Згідно з пунктом 89 Ліцензійних умов *«фінансова установа провадить діяльність з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах відповідно до умов провадження такої діяльності, встановлених Нацкомфінпослуг».*

Нацкомфінпослуг Розпорядженням №3384 від 08.08.2017 р. затверджено *«Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах»*, відтак вказаним Положенням Нацкомфінпослуг реалізувала свої повноваження щодо створення правових основ з метою захисту прав споживачів вказаної послуги.

Веупереч логіці, проектом Закону Нацкомфінпослуг пропонує виключити дану фінансову послугу із законодавчо встановленого переліку фінансових послуг, що, в свою чергу, *звужує обсяг можливого захисту споживачів фінансових послуг і є неадекватним способом регулювання відносно можливого рівня державного регулювання такої діяльності.*

Отже, виключення послуги адміністрування активів для придбання товарів у групах із законодавчо встановленого переліку фінансових послуг виходить за межі необхідного державного регулювання, оскільки проблеми споживачів, навіть якщо такі існують, можуть бути вирішені через повноваження Нацкомфінпослуг.

До того ж Проект Закону розроблено без аналізу механізмів, які функціонують для захисту прав споживачів, та способів їх вдосконалення. Зокрема, Нацкомфінпослуг не провела аналіз альтернативних способів вирішення поставлених завдань, а саме – використання наявних інструментів (розміщення

інформації про результати розгляду скарг, ознайомлення потенційних споживачів з типовими проблемами в цій сфері та їх можливим розв'язанням), та вдосконалення чинного регулювання.

З огляду на вище зазначені зауваження, Проект Закону розроблений на основі необ'єктивного аналізу, без врахування можливих альтернатив, і суперечить Конституції України, а тому не може бути допущений до законодавчого процесу.

2. **Перехідними положеннями проекту Закону фінансовим компаніям-адміністраторам пропонується до 01.04.2020 року створити резервний фонд для забезпечення виплат учасникам, які не отримують товар до 01.01.2025 року. Порядок формування резервного фонду для забезпечення виплат учасникам груп буде встановлений Нацкомфінпослуг.**

Перш за все постає питання, навіщо формувати фонд в строк до 01.04.2020 року, якщо його кошти почнуть використовуватися не раніше 01.01.2025 року?

По-друге, вимоги щодо формування резервного фонду вже встановлені Нацкомфінпослуг в Розпорядженні №3384 від 08.08.2017 р. «Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах». Відповідно до вказаного положення адміністратор повинен сформувати та підтримувати резервний капітал у розмірі, встановленому установчими документами адміністратора, але не менше 25 відсотків його статутного капіталу. До досягнення встановленого установчими документами адміністратора розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути менше ніж 5 відсотків від суми чистого прибутку адміністратора за рік.

Окрім цього звертаємо увагу на те, що спеціальним Законом «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», який регулює порядок створення та діяльності товариств з обмеженою відповідальністю не передбачено обов'язкового формування резервного фонду.

Найбільшим хибним підходом є те, що система адміністрування активів для придбання товару у групі побудована таким чином, що фінансова компанія бере на себе обов'язок забезпечити отримання товару учасником групи за рахунок періодичних платежів учасників, які надходять у фонд кожної групи. Спрямування отриманих періодичних платежів чітко визначено на законодавчому рівні для адміністраторів придбання товарів в групах - на придбання автомобілів та на повернення коштів за розірваними договорами. Вимогами «Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах» встановлений максимальний строк повернення періодичних платежів за розірваними договорами адміністрування - не пізніше одного року з дати отримання адміністратором заяви про розірвання договору.

В разі, якщо до 01.04.2020 року адміністраторів зобов'язують вже мати створений резервний фонд, що означає відраховувати кошти невідомо в якому розмірі, постає питання, у який спосіб адміністратори виконають свій обов'язок за договором - забезпечити придбання та передачу у власність учасників групи автомобіль. Законопроект адміністраторів хочуть зобов'язати протягом 2 років здійснювати відрахування до резервного фонду, після чого 5 (п'ять) років адміністратори повинні видавати автомобілі учасникам, не використовуючи гроші сформованого резервного фонду. Така ситуація унеможливило належним чином виконати зобов'язання за укладеними договорами перед тими учасниками, які мали на меті та бажають отримати товар (автомобіль) у власність.

Окрім цього, жодним із перехідних положень не встановлено, у який спосіб та в які строки будуть завершені графіки внесків учасників та виконані зобов'язання за договорами про адміністрування, які вже укладені або будуть укладені на законних підставах до моменту набрання чинності законопроекту в разі його прийняття.

Договори про адміністрування, які наразі укладає ТОВ «АВТО ПРОСТО», укладаються строком на 10 років. Після отримання автомобіля учасник системи МАЄ ПРАВО виконати умови договору протягом строку, на який його було укладено, неможливо змінити істотну умову договору та скоротити строк дії договору. Однак, в проекті Закону жодним чином не вирішується вказана проблема.

3. **Проект Закону повинен розроблятися із залученням громадян України відповідно до вимог спеціальної процедури консультацій з громадськістю**

Відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» «оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій не може бути перешкодою для проведення громадських слухань та будь-яких інших форм

відкритих обговорень цього проекту регуляторного акта». Згідно з пунктом 12 Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року N 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» «в обов'язковому порядку проводяться консультації з громадськістю у формі публічного громадського обговорення та/або електронних консультацій з громадськістю щодо проектів нормативно-правових актів, які: передбачають провадження регуляторної діяльності у певній сфері; передбачають надання пільг чи встановлення обмежень для суб'єктів господарювання та інститутів громадянського суспільства».

По-перше, Проект Закону спрямований на регулювання ринку фінансових послуг шляхом виключення з переліку фінансових послуг адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах. По-друге, Проект Закону спрямований встановити обмеження на здійснення підприємницької діяльності, яка не визначена Законом. Отже, Проект Закону повинен бути опрацьований у форматі консультацій з громадськістю.

Зауважимо, що згідно з пунктом 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року N 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» «інформація, пов'язана з організацією та проведенням консультацій з громадськістю, оприлюднюється у спеціально створеній рубриці "Консультації з громадськістю" офіційного веб-сайту органу виконавчої влади [який є головним розробником проекту нормативно-правового акта]». Наразі на сайті Нацкомфінпослуг немає такої інформації, яка би давала підстави вважати, що Нацкомфінпослуг готується до організації та проведення консультацій з громадськістю щодо Проекту Закону.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» одним з принципів державної регуляторної політики є принцип прозорості та врахування громадської думки, який передбачає, зокрема, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку. Однак, як зазначалося вище, жодні із поданих ТОВ «АВТО ПРОСТО» зауважень не були враховані розробником законопроекту.

Просимо Вас, врахувати викладені зауваження та відмовити в погодженні доопрацьованого проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ», розробленого Нацкомфінпослуг.

З повагою,

Голова правління

Гутварьова Н.В.

ТОВ „АВТО ПРОСТО“, код ЄДРПОУ 35509011, безстрокова Ліцензія від 15.09.2015 р., видана Нацкомфінпослуг
Україна, 03045, м. Київ, Столичне шосе, 90, 4-й поверх

20 серпня 2018 року
Вих. № 391

Голові Державної Регуляторної Служби України
Пані Ляпійній К. М.

Голові Національної комісії, що здійснює державне
регулювання
у сфері ринків фінансових послуг
Пану Пашку І.В.

Зауваження

До доопрацьованого проекту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ»

07.08.2018 р. на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг («Нацкомфінпослуг»), був оприлюднений доопрацьований проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ» («Проект Закону»). Порівняльної таблиці та Аналізу регуляторного впливу до Проекту Закону додано не було.

Вказаний проект Закону виносився на розгляд Нацкомфінпослуг 25.04.2017 р., 26.10.2017р., 19.04.2018 р.

ТОВ «АВТО ПРОСТО», яке є найбільшим адміністратором придбання товарів в групах, кожен раз подавало свої заперечення щодо вказаних Проектів, однак жодне із заперечень щодо недоцільності прийняття Проекту Закону в частині виключення з переліку фінансових послуг фінансування адміністративних активів для придбання товарів в групах, враховано не було.

Нацкомфінпослуг при оприлюдненні 07.08.2018 р. проекту Закону не оприлюднило ані аналіз регуляторного впливу, ані порівняльну таблицю, ані протоколу розбіжностей, в якому б зазначалося про отримання поданих ТОВ «АВТО ПРОСТО» зауважень, не зазначено про врахування або відхилення поданих зауважень, що свідчить про порушення розробником проекту Закону ст.9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», оскільки в період оприлюднення проекту Закону надійшли зауваження (пропозиції). Таким чином, Нацкомфінпослуг не проводилась робота з урегулювання розбіжностей та пропозицій, отриманих від учасників ринку.

При оприлюдненні 07.08.2018 р. Нацкомфінпослуг не виконані вимоги Закону ст.21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» оскільки аналіз регуляторного впливу для доопрацьованого проекту не оприлюднений.

Повторно звертаємо увагу на те, що Аналіз регуляторного впливу, який оприлюднювався 18.05.2018 р. потребує доопрацювання з урахуванням зауважень ТОВ «АВТО ПРОСТО» та висновків Державної регуляторної служби від 10.08.2017 р. № 6724/0/20-17 та від 26.06.2018 р. №6224/0/20-18 про невідповідність проекту Закону принципам державної регуляторної політики.

На підставі статті 6 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» ТОВ «АВТО ПРОСТО» повторно подає свої зауваження до доопрацьованого Проекту Закону.

У Проекті Закону Нацкомфінпослуг пропонує такі зміни:

- I. виключення з переліку видів фінансових послуг, визначених статтею 4 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» («Закон про фінансові послуги»), послуги з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах;
- II. встановлення перехідних положень для адміністраторів придбання товарів в групах;
- III. викладення п.9 ч.1 ст.4 в новій редакції;
- IV. доповнення переліку фінансових послуг послугою в системі накопичувального пенсійного забезпечення в частині адміністрування недержавних пенсійних фондів.

Відповідно, Нацкомфінпослуг вважає, що Проект Закону начебто спрямований вирішити такі завдання:

I. ситуацію, що склалася на ринку фінансових послуг, а саме: незадоволення споживачів послугами з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах. Аналіз даного Проекту Закону свідчить про його невідповідність цілям та засадам нормативного регулювання ринку фінансових послуг і господарської діяльності, а також суперечність з Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами з огляду на таке.

1. Фактична заборона Нацкомфінпослуг фінансової послуги Проектом Закону є недоцільною і незаконною, оскільки суперечить принципу адекватності державного регулювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання, а поставлені завдання можуть бути вирішені в межах повноважень Нацкомфінпослуг

Відповідно до статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» *«адекватність - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив».*

Метою Закону про фінансові послуги, серед іншого, є *«створення правових основ для захисту інтересів споживачів фінансових послуг»*, а тому закріплення послуги адміністрування фінансових активів у Законі про фінансові послуги гарантує захист споживачів цієї послуги та державне регулювання діяльності фінансових компаній, які надають таку послугу. При цьому можливі проблеми споживачів послуг адміністрування фінансових активів можуть бути вирішені самою Нацкомфінпослуг через надані їй повноваження.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 28 Закону про фінансові послуги Нацкомфінпослуг *«видає фінансовим установам відповідно до законів з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг відповідні дозволи, а також ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг та затверджує умови провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії чи дозволу, та порядок контролю за їх дотриманням».*

Постановою від 7 грудня 2016 року № 913 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)» Кабінет Міністрів України, виконуючи свої завдання, затвердив вимоги для отримання права на провадження господарської діяльності з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах («Ліцензійні умови»). Згідно з пунктом 89 Ліцензійних умов *«фінансова установа провадить діяльність з адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах відповідно до умов провадження такої діяльності, встановлених Нацкомфінпослуг».*

Нацкомфінпослуг Розпорядженням №3384 від 08.08.2017 р. затверджено *«Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах»*, відтак вказаним Положенням Нацкомфінпослуг реалізувала свої повноваження щодо створення правових основ з метою захисту прав споживачів вказаної послуги.

Всупереч логіці, проектом Закону Нацкомфінпослуг пропонує виключити дану фінансову послугу із законодавчо встановленого переліку фінансових послуг, що, в свою чергу, звужує обсяг можливого захисту споживачів фінансових послуг і є неадекватним способом регулювання відносно можливого рівня державного регулювання такої діяльності.

Отже, виключення послуги адміністрування активів для придбання товарів у групах із законодавчо встановленого переліку фінансових послуг виходить за межі необхідного державного регулювання, оскільки проблеми споживачів, навіть якщо такі існують, можуть бути вирішені через повноваження Нацкомфінпослуг.

До того ж Проект Закону розроблено без аналізу механізмів, які функціонують для захисту прав споживачів, та способів їх вдосконалення. Зокрема, Нацкомфінпослуг не провела аналіз альтернативних способів вирішення поставлених завдань, а саме – використання наявних інструментів (розміщення інформації про результати розгляду скарг, ознайомлення потенційних споживачів з типовими проблемами у цій сфері та їх можливим розв'язанням), та вдосконалення чинного регулювання.

З огляду на вище зазначені зауваження, Проект Закону розроблений на основі необ'єктивного аналізу, без врахування можливих альтернатив, і суперечить Конституції України, а тому не може бути допущений до законодавчого процесу.

2. Перехідними положеннями проекту Закону фінансовим компаніям-адміністраторам пропонується до 01.04.2020 року створити резервний фонд для забезпечення виплат учасникам, які не отримують товар до 01.01.2025 року. Порядок формування резервного фонду для забезпечення виплат учасникам груп буде встановлений Нацкомфінпослуг.

Перш за все постає питання, навіщо формувати фонд в строк до 01.04.2020 року, якщо його кошти почнуть використовуватися не раніше 01.01.2025 року?

По-друге, вимоги щодо формування резервного фонду вже встановлені Нацкомфінпослуг в Розпорядженні №3384 від 08.08.2017 р. «Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах». Відповідно до вказаного положення адміністратор повинен сформувати та підтримувати резервний капітал у розмірі, встановленому установчими документами адміністратора, але не менше 25 відсотків його статутного капіталу. До досягнення встановленого установчими документами адміністратора розміру резервного капіталу розмір щорічних відрахувань не може бути менше ніж 5 відсотків від суми чистого прибутку адміністратора за рік.

Окрім цього звертаємо увагу на те, що спеціальним Законом «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», який регулює порядок створення та діяльності товариств з обмеженою відповідальністю не передбачено обов'язкового формування резервного фонду.

Найбільшим хибним підходом є те, що система адміністрування активів для придбання товару у групі побудована таким чином, що фінансова компанія бере на себе обов'язок забезпечити отримання товару учасником групи за рахунок періодичних платежів учасників, які надходять у фонд кожної групи. Спрямування отриманих періодичних платежів чітко визначено на законодавчому рівні для адміністраторів придбання товарів в групах - на придбання автомобілів та на повернення коштів за розірваними договорами. Вимогами «Положення про обов'язкові критерії та фінансові нормативи, а також вимоги, що обмежують ризики в діяльності фінансових компаній при наданні фінансових послуг з адміністрування фінансових активів для придбання товарів в групах» встановлений максимальний строк повернення періодичних платежів за розірваними договорами адміністрування - не пізніше одного року з дати отримання адміністратором заяви про розірвання договору.

В разі, якщо до 01.04.2020 року адміністраторів зобов'язують вже мати створений резервний фонд, що означає відраховувати кошти невідомо в якому розмірі, постає питання, у який спосіб адміністратори виконають свій обов'язок за договором – забезпечити придбання та передачу у власність учасників групи автомобіль. Законопроект адміністраторів хочуть зобов'язати протягом 2 років здійснювати відрахування до резервного фонду, після чого 5 (п'ять) років адміністратори повинні видавати автомобілі учасникам, не використовуючи гроші сформованого резервного фонду. Така ситуація унеможливило належним чином виконати зобов'язання за укладеними договорами перед тими учасниками, які мали на меті та бажають отримати товар (автомобіль) у власність.

Окрім цього, жодним із перехідних положень не встановлено, у який спосіб та в які строки будуть завершені графіки внесків учасників та виконані зобов'язання за договорами про адміністрування, які вже укладені або будуть укладені на законних підставах до моменту набрання чинності законопроекту в разі його прийняття.

Договори про адміністрування, які наразі укладає ТОВ «АВТО ПРОСТО», укладаються строком на 10 років. Після отримання автомобіля учасник системи МАЄ ПРАВО виконати умови договори протягом строку, на який його було укладено, неможливо змінити істотну умову договору та скоротити строк дії договору. Однак, в проекті Закону жодним чином не вирішується вказана проблема.

3. Проект Закону повинен розроблятися із залученням громадян України відповідно до вимог спеціальної процедури консультацій з громадськістю

Відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» «оприлюднення проекту регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій не може бути перешкодою для проведення громадських слухань та будь-яких інших форм відкритих обговорень цього проекту регуляторного акта». Згідно з пунктом 12 Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року N 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» «в обов'язковому порядку проводяться консультації з громадськістю у формі публічного громадського обговорення та/або електронних консультацій з громадськістю щодо проектів нормативно-правових актів, які: передбачають провадження регуляторної діяльності у певній сфері; передбачають надання пільг чи встановлення обмежень для суб'єктів господарювання та інститутів громадянського суспільства».

По-перше, Проект Закону спрямований на регулювання ринку фінансових послуг шляхом виключення з переліку фінансових послуг адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах. По-друге, Проект Закону спрямований встановити обмеження на здійснення підприємницької діяльності, яка не визначена Законом. Отже, Проект Закону повинен бути опрацьований у форматі консультацій з громадськістю.

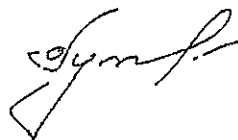
Зауважимо, що згідно з пунктом 5 Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року N 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» «інформація, пов'язана з організацією та проведенням консультацій з громадськістю, оприлюднюється у спеціально створеній рубриці "Консультації з громадськістю" офіційного веб-сайту органу виконавчої влади [який є головним розробником проекту нормативно-правового акта]». Наразі на сайті Нацкомфінпослуг немає такої інформації, яка би давала підстави вважати, що Нацкомфінпослуг готується до організації та проведення консультацій з громадськістю щодо Проекту Закону.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» одним з принципів державної регуляторної політики є принцип прозорості та врахування громадської думки, який передбачає, зокрема, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку. Однак, як зазначалося вище, жодні із поданих ТОВ «АВТО ПРОСТО» зауважень не були враховані розробником законопроекту.

Просимо Вас, врахувати викладені зауваження та відмовити в погодженні доопрацьованого проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» щодо врегулювання діяльності фінансових установ», розробленого Нацкомфінпослуг.

З повагою,

Голова правління

Гутварьова Н.В.